

DOMNIMANIE (66) sb n

domnimanie (37), **domniemanie** (29); domnimanie *OpecŻyw* (7), *OpecŻywPrzedm*, *ForCnR*, *BartBydg* (2), *BielŻywGlab* (2), *WróbŻółt*, *SeklKat*, *LibMal*, *LubPs*, *SienLek*, *HistRzym*, *BudNT*, *ModrzBaz*, *KochSz*; domniemanie *BierEz* (4), *PatKaz II*, *FalZioł*, *BielŻyw* (2), *MiechGlab*, *KłosAlg*, *HistAl* (2), *MurzHist*, *Mącz* (3), *BielSpr* (2), *WujNT* (2), *SarnStat*; domnimanie : domniemanie *GlabGad* (1 : 2), *LibLeg* (1 : 1), *GroicPorz* (1 : 2), *BielKron* (10 : 2), *StryjKron* (2 : 1).

-e- (28), -ę- (1).

o oraz a jasne, końcowe e pochylone; -é- (2), -e- (2); -é- *SarnStat*, -é- : -e- *Mącz* (1 : 2).

sg N domnimani(e) (9). ◇ G domnimanią (24). ◇ D domnimaniu (1). ◇ A domnimanié (29); -é (6), -(e) (23). ◇ L domnimaniu (1). ◇ pl N domnimanią (1). ◇ A domnimanią (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

1. *Domysł, przypuszczenie, wyobrażenie; spodziewanie się; inevidentia, obscuritas BartBydg; coniectura Mącz* (29) : Rzekł Xánt/ Ezopie połtuchay: Tego domniemania niechay *BierEz* B3; *BartBydg* 53; *GlabGad* A5v; *LibLeg* 11/10v; *SeklKat* Y4; *MurzHist* Q4; *BielKron* 41, 225v, 260v; Imaginosus, Pełny wyobrażenia/ Domniemania. *Mącz* 165d, 117a; niekthorzy ludzie ná domnimanie mieniá im láthá *SienLek* 188; Bo ten [Markijon heretyk] nawięcey piłmá nowego przymierza fałżował/ y to iego naczęłtże było słowo Mnimány/ y domnimanie *BudNT* li3v.

W przeciwstawieniu: »domnimanie... pewny dowod« (1): Ale iż fię ia z wielkam pilnością ftáram/ y ná tom fiedmiolętną pracą podiał/ ábych Litewfką y Ruřką/ także Polřką Hiftorią nie z domniemania/ ále z pewnych dowodow ná fwiát pokazał. *StryjKron* 275.

Szereg: »koniektura albo domnimanie« (1): Tedy tu ieno z koniektur, álbo domniemania iákiego dochodzą, przy tych ftopniách práwnych ftoiąc. *SarnStat* 792.

Wyrażenia przyimkowe: »nad domnimanie« = *nadspodziewanie* (10): *OpecŻyw* 30; *PatKaz II* 72v; *WróbŻółt* L8; *LubPs* bb3v; á gdy fię dowiedzyał iż zořtał żyw nád domnimanie/ był wefoł wielbiąc Páná Bogá s takiego pociefzenia. *BielKron* 98, 196; vderzył ze wřzech řtron ná nieprzyaciela poráził go nád domniemanie iego. *BielSpr* 40v.

~ *Wyrażenie:* »nad domnimanie ludzkie (a. ludzi)« (6): iję Iezus z wielkim wolanijm/ nad ludřkie domnimanijé/ ducha bogu oyttzu polétzá *OpecŻyw* 151v, 10, 60; *OpecŻywPrzedm* C3v; á onym prochem pořipować then wrzod/ nad domniemanie ludzkie leczy. *FalZioł* I 38b; *KochSz* C3v. ~

»podług domnimania« (1): Dowiedzieli fię teź tego řáfiedzi/ iję ona dobrotliwá żeńczyzna podług domnimaniá odchodzi od nich *OpecŻyw* 30.

2. *Opinia, przeřwiadczenie, zdanie lub řąd o czymř; sententia Mącz; opinio Cn* (26) : Lew widząc to ich řzemrání/ Y řzalone domniemanie: Wřzyřtkim przyczynę powiedziáł *BierEz* Sv, N3v; ij bylařta oba w tym domnimaniu przez tzały dzień. *OpecŻyw* 32, 45; *ForCnR* D4v; *BielŻyw* 67; *BielŻywGlab nlb* 8, 15; *GlabGad* G8, M3v; y przywodzili niektorzy domniemanie řtarych Hiftorikow *MiechGlab* *3; *KłosAlg* A3v; To záprawdě domniemanie kthore o nas macie/ was fię řámych tycze *HistAl* K4v; rozmáite domnimanie o mnie mieli mowiąc: álbo řwięty/ álbo řzalony *BielKron* 458, 68 marg, 205v, 222, 411; *Mącz* 384c; Tákwieć dobre/ męźne/ y mądre ludři nienawifnemi máia/ o ktorych/ chocia

milczą/ tego domnimania są/ iakoby o nich źle rozumieli [*de se male sentire putent*] *ModrzBaz* [41];
Rządzą mu aby się z drugimi oczyścić/ żeby wszedł w Zydów złego domniemania. *WujNT* 483, 30.

W charakterystycznych połączeniach: domnimanie ludzkie (2), niskie, pospolite, rozmaite (3), szalone (2), złe (3).

Szereg: »dobra sława i domnimanie« (1): y owżem im rychley vczyni [zupelny a sprawiedliwy inwentarz] tym lepiej sławy y domniemania będzie w Ludzi GroicPorz ee3v.

Wyrażenie przyimkowe: »według domnimania« (3): Ia według domniemania mego ośadzam to iż obyczáie wáże więcey ku szaloności niż ku mądrości sie skłaniaią. HistAl K4; A do tego dowodu pomoże mi Rzeká Libá y Miáfteczko tegoż przezwiłká ná łamym všciu tey Rzeki/ [...] ktore według domnimania/ od tego Liboná fundowane być mogło. StryjKron 41, 46.

3. praw. Podejrzenie; praesumptio *BartBydg; suspectio, suspicio Cn (11) : BierEz K4; Praesumptio, smyalosc, domnymanye, podeyrzenye BartBydg 122v; BielŻyw 67; LibLeg 11/134; Alye załzie mvłzial powrocnicz ył nan domnymanye pewne kradziezi they bilo LibMal 1548/142v; á iáko ma być w tym ostrożny/ aby wszedł domnimania s strony łakomłtwá. GroicPorz c4v, ee4; BielKron 317, 423; y położył on kloc w ognia aby wšzytcy náń pátrzáli/ aby żadny domnimania niemiál/ iżeby [!] thám pieniądze były. HistRzym 120v; BielSpr 38.*

W charakterystycznych połączeniach: pewne domnimanie; ujść domnimania; wyjść z domnimania; karany dla domnimania.

Synonimy: 1. domysł, przypuszczenie, wyobrażenie; 2. opinija; 3. podejrzenie.

Cf **DOMNIMAĆ, NIEDOMNIEMANIE**